

„МАМА, ТАТКО И АЗ” – ИНОВАТИВЕН УЕБ ПОРТАЛ С ФОКУС МАЙЧИНО И ДЕТСКО ЗДРАВЕ

Иван Костов¹, Иван Лазаров²

¹ I-САГБАЛ „Св. София” ЕАД, София,

² ДКБ и сектор АРТ, I-САГБАЛ „Св. София” ЕАД, София

„MOM, DAD AND ME“ - AN INNOVATIVE WEB PORTAL WITH A FOCUS ON MATERNAL AND CHILD HEALTH

Ivan Kostov¹, Ivan Lazarov²

¹ “St. Sofia”- I-Specialised Obstetric and Gynecology Hospital, Sofia

² Department of Asisted Reproduction, “St. Sofia”- I-Specialised Obstetric and Gynecology Hospital, Sofia

РЕЗЮМЕ

Електронният здравен портал е интернет базирана платформа, която събира и разпределя здравна информация между граждани, медицински специалисти, аптеки и др. Порталът е уникално електронно решение, което обединява участници в сектора здравеопазване чрез Мрежата и по този начин предоставя възможност ефективно да се обменя информация в реално време, както и да се използват различни функционалности с цел улеснение на гражданите, лекарите и бизнеса. Разглежда се тенденцията на нарастване на броя потребители, ползващи този тип електронни платформи с най-различно приложение. Основните от които са: интернет пазаруване, онлайн консултации, достъп до информация за различни лекарствени препарати, избор в реално време на подходящ специалист и т.н. Електронният здравен портал има за цел подобряване на здравните услуги и е допълващо звено към традиционните форми на общуване лекар-пациент.

Ключови думи: онлайн портал, електронен магазин, консултации в реално време, разширен достъп до информация

ABSTRACT

Electronic Health Portal is a web-based platform that collects and distributes health information between individuals, medical professionals, pharmacies and others. The portal is a unique electronic solution that unites participants in the health sector through the network and thus enables to effectively exchange information in real time. Thus may be used various options to facilitate the citizens, doctors and businesses. A flow of increasing the number of users, using this type of electronic platforms for different purposes is being watched. The main among them are: e-shopping, online consultations, public access of information about different types of medicines, choice in real time of an adequate specialist, etc. The electronic health portal has as a main purpose to make the health services better and it is a complementary division to the traditional forms of interaction between doctors and patients.

Keywords: electoronic portal, e-shop, consultaion in real time, huge field of online information

ЦЕЛ

Отделният гражданин да има достъп до акуратна и най-нова здравна информация.

Задачи и структура на портала

Основните функционалности на един съвременен здравен портал (на базата на най-добрите примери от Европа и САЩ) следва да включват:

- онлайн запазване на час при лекар;
- онлайн медицински консултации;
- поръчка и закупуване за лекарства или консумативи (онлайн магазин);
- информация за специфични лекарства и медикаменти;
- информация за съвместимост на лекарства и медикаменти;
- преглед на уредени часове за ползване на здравни услуги и напомняне (call-recall system);
- избор на подходящи медицински специалисти онлайн;
- онлайн изпращане на резултати от изследвания;
- онлайн информативен бюлетин.

Едновременно с това здравният портал следва да дава информация за отделните здравни институции, услуги, болнични заведения, отделения, лекари и т.н.

Ситуацията в България - налични веб решения в областта на майчиното и детското здравеопазване

Понастоящем в България има създадени различни веб сайтове, посветени на женското здраве, зачеването, бременността, раждането и отглеждането на деца, но всички те съдържат разпокъсана информация, не са поддържани редовно и най-силно застъпени в тях са форумите, където жените обменят информация. Една нова електронна платформа, стъпила на експертна основа, би имала успех, особено при партньорство с водещи болнични заведения и доказани експерти. Това, което би привлякло жените към едно подобно решение, е то да бъде практически ориентирано и полезно, да дава цялата информация от която се нуждаят, като онлайн се правят различни справки и услуги - онлайн консултации, проверка на резултати от изследвания, записване на час за преглед при лекаря и т.н.

В момента на пазара в България съществуват различни електронни „здравни“ приложения, които са с информационно-справочен профил: www.zdrave.bg, www.doctorbg.com, www.bg-mamma.com, www.mamaibebe.com, www.zachatie.org и др.

В голямата си част те не предлагат възможност за онлайн услуги, липсват партньорства с водещи експерти. Сайтовете не генерират и поддържат подробна информация за нуждите и търсенията на своите потребители, което не дава възможност на корпоративните партньори да идентифицират точно таргет групите си, както и да провеждат целева реклама за нуждите на пациентите.

През последните 4 години в България се наблюдава сериозен ръст (според някои проучвания над 400%) на онлайн потребителите, търсещи качествени електронни услуги. Най-голямата група онлайн потребители в България са жени на възраст между 15 и 40 години, бъдещи и настоящи майки с достатъчна компютърна грамотност. Пример за сериозния глад за качествени електронни и информационни здравни услуги е развитието на сайта www.bg-mamma.com. Само за 4 години от любителски форум за споделяне между 20-на майки се превърна в онлайн форум с над 140000 регистрирани потребители. Проблемът е, че тези потребители имат нужда от структурирана информация и реални електронни здравни услуги, а не само от споделяне на информация (1). Тези потребители са основна таргет група и за един нов веб портал, още повече, че са „обучени“ и „зрели“ в онлайн средата.

Болниците и отделни лекари имат собствени сайтове, но всички те са само информационни и не предоставят функционалности като записване на пациенти онлайн, консултации или качествени информационни услуги. Причина за това е, че в повечето случаи здравните заведения не разполагат с достатъчно финансови и експертни средства, за да разработят съответните решения.

В световен мащаб жените са по-активните потребители що се отнася до покупки онлайн, включително и в България. Като пример може да се посочи, че през последните години именно жени/майки направиха бум в онлайн пазаруването на детски стоки както от български, така и от чуждестранни онлайн магазини, като видът на покупките им еволюира от дрехи и козметика, до храни, мебели, оборудване и детски колички.

Към момента общото гражданско мнение за здравеопазването е като цяло негативно и може да бъде общо описано със следните думи: хаос, безкрайно чакане, противоречиви мнения, липса на информация. Появата на пазара на електронен портал с предложените функционалности и в партньорство със здравните заведения, включени към него, се посрещна позитивно от потре-

бителите. Особено когато фокусът е „майчино и детско здравеопазване». Това даде възможност порталът бързо да набере популярност.

В края на 2011 г. след обстойна дискусия между пациенти, лекари, специализирани болници в София и бизнеса се стигна до идеята да се разработи проект www.mamatatkoiaz.bg. Това е семеен портал, включващ изобилие от експертни материали за семейно здраве, майчино и детско здраве, отглеждане и възпитание на деца, динамиката на семейните взаимоотношения, здравословния начин на живот и т.н.

Чрез www.mamatatkoiaz.bg стана възможно да се спести излишното губене на време в лутане из интернет търсачките. Тук може да се намери експертна здравна информация, от която има нужда семейството.

Използвайки възможностите на www.mamatatkoiaz.bg вече може да се получи достоверна и пълна информация от медицински специалисти.

Основната мисия е: да съдейства за информираността в семейството и да спомага за здравния му статус чрез образователни материали, консултации и информационни кампании (2).

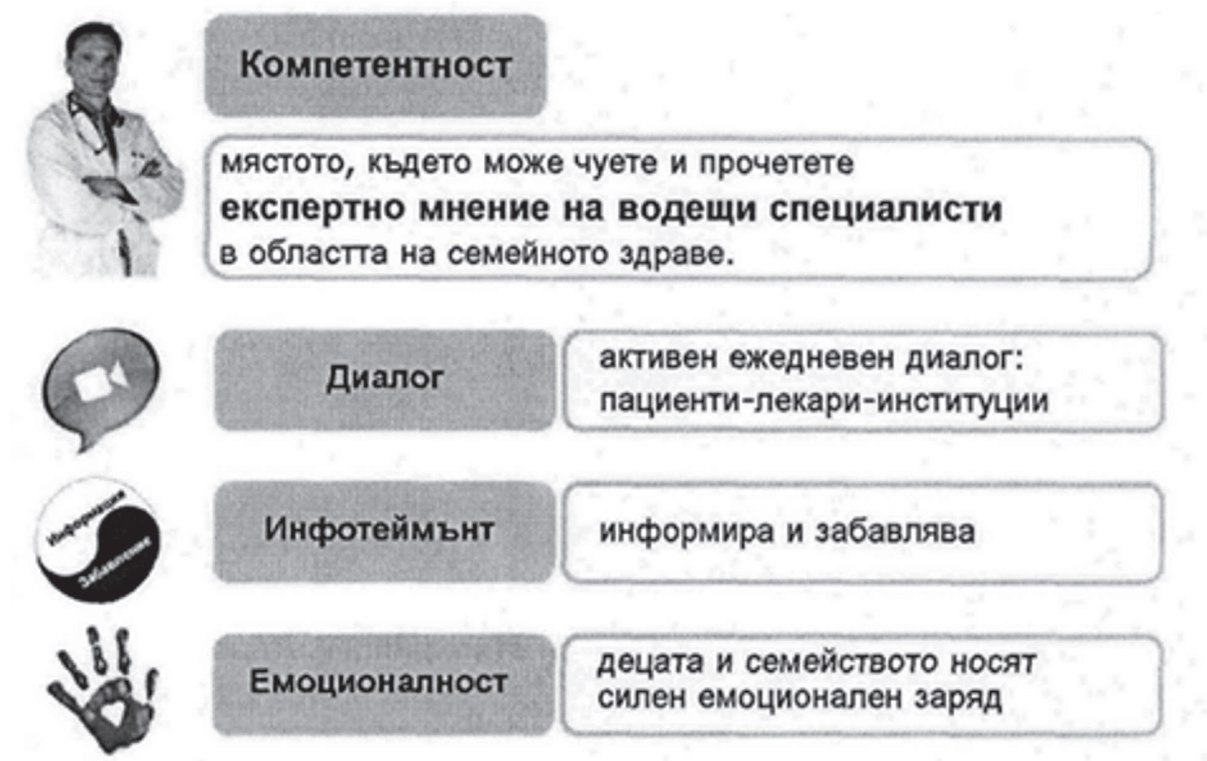
Порталът „Мама, татко и аз“ се създаде поради нарастващата необходимост от качествена здравна информация в сферата на семейство-

то. Днес порталът съдържа повече от 700 статии и претендира да бъде мащабен справочник и платформа за споделяне, засягаща пълния спектър от семейното здраве, семейните взаимоотношения и отглеждането на децата. Принципите, на които се базира:

Основната идея е да се създаде интернет решение, предлагащо електронни здравни услуги и структурирана информация в областта на акушерството, гинекологията, неонатологията, педиатрията, както и за отглеждането на деца. Основните потребители на портала са жени, които имат нужда от медицински и информационни услуги в изброените области.

Основните функционалности, които предлага порталът на своите потребители, са:

1. Онлайн консултации с доказани специалисти - лекари от здравните заведения, партньори на портала.
2. Създаване и поддържане на личен електронен здравен статус/досие, съдържащо цялата история, информация, документация за клиента на портала.
3. Достъп до структурирана и актуална медицинска информация в посочените области, предоставяна от специалистите от здравните заведения - партньори на портала, както и от представители на националните съслов-

Фиг. 1. Принципи на електронния портал

- ни организации по акушерство, гинекология, неонатология, педиатрия.
4. Достъп до структурирана актуална информация за лекарствени средства, нелекарствени продукти, храни, козметични и други продукти, препарати, свързани със здравето на жените и здравето и отглеждането на децата.
 5. Електронен магазин, предлагащ цялата гама от продукти, свързани със здравето на жените и децата (нелекарствени средства, козметика, храни, хранителни добавки, оборудване и др.). На по-късен етап от развитието на портала могат да се предлагат и други свързани с тематиката му продукти и услуги.
 6. Електронен форум.
 7. Онлайн запазване на час при лекар.
 8. Онлайн радио по 24/7.
 9. Онлайн училище за бременни.
 10. Онлайн училище за родители.
 11. Мобилни приложения - Android, Apple, etc.

Информационният портал дава възможност за различен достъп на различните потребители за използване на информацията от базите данни, както и нейното актуализиране и промяна. Това се гарантира чрез система за регистрация на потребители и контрол на достъпа до информацията, както и до нивата им на достъп при промяна на собствената им информация, съдържаща в базите данни.

Общите изисквания при изграждането на информационния портал са:

- лесен, сигурен и контролиран достъп до информацията в базите данни;
- различни нива на достъп за различните потребители и различен начин на актуализиране на подаваната информация;
- контрол на целостта и верността на съхраняваната структурирана информация;
- да отговаря на последните стандарти за сигурността на информацията и достъпа до нея;
- работа със съвременни отворени стан-

Фиг. 2. Функционалности на портала

Електронният портал „Мама, татко и аз“ привлича за свои партньори водещите здравни заведения в областта на майчиното и детското здравеопазване: Първа АГ болница „Св. София“, II САГБАЛ „Шейново“, Университетска болница „Майчин дом“ - София, и Специализирана болница за активно лечение на детски болести - София. За разлика от други портали, където информацията се споделя от неспециалисти, „Мама, татко и аз“ дава мнения на истински лекари-специалисти. Целта е компетентна информираност на потребителя, без обаче да бъде изместен истинският преглед!

данти, за да се осигури лесно съвременна и бъдеща интеграция и комуникационна среда;

- модерен, употребяем и стилизиран дизайн на интерфейса.

Основни принципи на функциониране на „Мама, татко и аз“:

- Използвайки максимално наличните ресурси, осигурява бърза връзка на пациентите (или други потребители на системата) до необходимата им информация.
- Намаляване на разходите чрез непосредствено свързване на нуждите на потребителя с точно необходимата информация -

благодарение на добрата вътрешна интеграция на данните в системата.

- Осигуряване на инфраструктура, която е гъвкава и бърза и позволява задоволяването и на най-необичайните потребности на потребителя и пазарните нужди.
- Защита на информацията в портала от неоторизиран достъп.
- Порталът позволява достъп от една точка на потребителя към много и различни приложения. Без значение какъв е форматът на данните или къде пространствено се намира информацията - порталът я агрегира и предоставя на потребителя.
- Порталната технология предоставя възможност за по-организиран, бърз и ефективен достъп до търсената информация.

Концепцията за развитие на Електронния портал „Мама, татко и аз“ предвижда разработването и внедряването на иновативни функционалности, които до момента не са предлагани на българските потребители. Една от тях е създаването на онлайн радио.

Онлайн медията предлага информация за цялото семейство - семейно планиране, съвети за здравето и отглеждането на детето, и неговото възпитание, музикален микс от най-обичайните хитове, любими детски песнички и детски приказки.

Радиото допълва информационния здравен портал „Мама, татко и аз“, като генерира съдържание - интервюта, дискусии на здравни и социални теми. Например, за да прочетем един материал, ни е необходим 100% фокус, но можем да го слушаме, дори докато вършим обичайната си работа.

Съдържанието във вид на авторски предавания, консултации, детски предавания може да се разпространява и чрез мобилни платформи. Радиото е добър инструмент за подобряване на комуникацията между лекари и пациенти, което пък от своя страна допринася за повишаване имиджа на здравеопазването в страната. Радиото допълва търговската платформа на „Мама, татко и аз“.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

„Мама, татко и аз“ е иновативна платформа за промяна начина на мислене на младите хора, родители и бъдещи родители в посока здравословен начин на живот чрез профилактика, превенция и изграждане на активна позиция.

Порталът осигурява компетентна, надеждна информация по всички въпроси, свързани със семейното здраве и начин на живот.

Целта на този проект е в центъра на вниманието да е поставен пациентът и подобряването на диалога и информираността между всички институции, от които зависи здравето ни (3).

ЛИТЕРАТУРА

1. Ross SE, Lin CT. The effects of promoting patient access to medical records: A review. *Journal of American medical informatics Association*. 2003;10(2):129-31.
2. Sensmeier J, Reiford R, Taylor S, Weaver C. Improved operational efficiency through elimination of waste and redundancy. *Nursing Outlook*. 2003;51(3):S30-S32.
3. Shabot M. Closing address: Breaking free of the past: Innovation and technology in patient care. *Nursing Outlook*. 2003;51(3):S37-S38.

Адрес за кореспонденция:

Доц. Иван Костов:
ул. „Михалаки Ташев“ 2, п.к. 1330
София
e-mail: dr_kostoff@yahoo.com